Szarvas, 1896. május 31. 23. szám. Hetedik évfolyam.

SZARVAS és VIDÉKE

TÁRSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Beliczey utcza 11. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adatnak.
Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Előfizetési árak:
Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.
Megjelen hetenkint egyszer vasárnap.

Kiadóhivatal:
Beliczey-utcza 11. szám. (saját ház,) hová az előfizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
Bélyegdij minden hirdetésért 30 krajcár.

Alaptalan vádak a kiállitás ellen.

Az ezredéves országos kiállitásról mesterségesen terjesztik bizonyos oldalról a rossz hireket, hogy elriaszszák vele a közönséget.

Kivált nehány (bécsi) lap, melyek a kiállitók hirdetéseibe vetett bizodalomban csalatkoztak, de olyanok is, melyek tendencziával hirdetik, hogy minden a mi magyar, az rossz, mindenféle tücsköt-bogarat összeirtak a kiállitási drágaságról.

Eleinte mosolyogva néztük a merész rágalmakat, de azután szomoruan tapasztaltuk, hogy mások is felülnek e tendencziózus hirleléseknek, sőt magyar ujságiró is akadt, a ki vállalkozott arra a herosztrateszi munkára, hogy mert a fél adag pajslit nem kapta oly olcsón a kiállitás területén mint rendes városi lebujában, gyilkos czikkekkel ront neki a kiállitásnak és minden ezzel összefüggő sikernek.

Ez szomoru, de igy van.

*

A rövidlátók és tapasztalatlanokkal hiába áll pörbe az ember. A kik még sohse láttak kiállitást, azok panaszkodnak legjobban a drágaság ellen. Pedig sem a 85-iki, sem semmiféle külföldi vagy aránylag mérsékeltebbek lettek volna, mint a mostani kiállitáson.

Igaz, van egy drágább étlappal biró franczia vendéglő is, de ezt czélzatosan létesitette az igazgatóság, mert számolnia kellett azzal a közönséggel, mely a városban is a legdrágább vendéglőket látogatja s melyet nem lehet a közönséges korcsmákba kényszeriteni. E miatt legkevésbé van jussa azoknak panaszkodni, a kik olcsón akarnak étkezni mert ezek számára van elég hely és választék a kiállitás területén. Igazán érdekes dolog, hogy ebben a tekintetben a szegény emberek kelnek védelmére a gazdagoknak.

(Zárjel között érdemes felemliteni, hogy a bécsi szinházi kiállitáson volt a Noäl- és Patard-féle franczia vendéglö, melynek árai négyszer akkorák voltak, mint a mi franczia vendéglönké. És igen sok szegény ember, a ki Budapestről Bécsbe utazott, hazajövet dicsekedve emlitette, hogy ő is evett a Noäl és Patard konyhájában! Söt a legtöbben szégyennek tartották volna, ha ezzel a nagy cselekedettel nem dicsekedtek volna.)

*

De nyilatkozatokkal a dolgot tisztázni nem lehet. Lássuk a tényeket.

Elöször is azzal vádolják a kiállitás igazgatóságát, hogy lehetetlenné tette, vagy legalább is megnehezitette a kiállitási vendéglők helyzetét a magas fogyasztási adók és az u. n. székbér által.

Erre nézve a következőket közölhetjük:

A kiállitási igazgatóság a vendéglösökkel, a kik semmiféle bért nem fizetnek, de vendéglőjüket maguk iletöleg az általuk képviselt sörgyárak tartoznak felépiteni a jog engedélyezése elött értekezletet tartott, melyl en megállapitotta a szerződési feltételeket melyek a székbérből és az italok után a fogyasztási adóból állanak. Ez értekezleten részt vettek a vendéglösök ipartarsulatának bizalmiférfiai is, vagyis olyanok, akiknek a kiállitás területén nincs üzletük. Ezek feltétlen hozzájárulásával állapitotta meg az igazgatóság a székbért s az italok fogyasztási adóját s igy ezek az összes pályázó vendéglösök elfogadták s ez alapon köttetett meg velük a szerződés. — Az igazgatóság azért mellőzte a vendéglök bérbeadásánál a nyilvános árlejtést, mert kiváló sulyt fektetett arra, hogy megbizható, ismert s önként vállalkozó emberekkel legyen dolga, a kik jó eleve minden önként elvállalandó kötelezettségük felől tájékozva legyenek s netáni kifogások vagy nehézmények esetén idejekorán visszaléphessenek. De hogy nem volt a fogyasztási illeték ellen sem érdemleges kifogás az kitünik a következő, akkor előterjesztett számitásból is.

Például: egy hektoliter sör elöállitási ára 12 frt; egyenes adók 9 frt 60 krt, szállitási s egyéb költségek 40 krt, kiállitási fogyasztási illeték 4 frtot tesz, egy hektoliter sör tehát a vendéglösnek 26 frtba kerül. Ellenben egy hektoliter sör ad minimális számitás szerint 320 pohár sört, melynek jövedelme 13 krjával 41 frt 60 krt tesz. Ha pedig figyelembe vesszük, hogy már a mostani kiállitási idény alatt is volt nap, melyen egy vendéglös 40—50 hordó sört kimérhetett, a kiállitási fogyasztási illeték távolról sem tekinthető terhesnek.

Igy vagyunk a többi illetékekkel is. Minden vendéglös fizet minden szék után naponkint egy krajczárt. A legnagyobb vendéglőterület 1000, a legkisebb 200 székkel van felvéve; ez az adó tehát a kiállitás egész tartama alatt kitesz: a kis vendéglöknél 360 frtot, a legnagyobbnál 1800 frtot (teljes hat hónapra) a legutóbbi prágai orsz. kiállitáson a vendéglösök ötször ekkora páusális bérösszeget fizettek.

Az italok után kivetett fogyasztási illetékek a következök: Asztali bor hektoliterenkint 10 kr; deczilitere kint tehát a fogyasztási illeték az asztali bornál fél, a jobb bornál egy krajczárt tesz ki. A nagy üveg pezsgő után az adó 20 kr., tehát poharanként 4 kr. likör, cognac stb. után az adó literenkint 50 kr., tehát poharankint $1^1/_4$ kr. A szódaviz után üvegenkint 2 krajczár, ásványviz után fél liierenkint 3 kr,

A külföldi borok és italok természetesen sokkal jobban meg vannak adóztatva (bor 60 kr., pezsgő 1 frt stb.) Végre a sör, mint már emlitve volt, hektoliterenkint 4 frtot fizet (a nürnbergi kiállitáson 12 márka volt ez az adó hektoliterenként.

SZARVAS és VIDÉKE TÁRCZÁJA.

Levél a pokolból.

Vidám, elegáns társaság tolongott pénteken a Pokolban. Ekkor volt Budapest e legujabb és mindenekfelett szenzációs látványosságának a vernissage-a, melyre eljött az egész fővárosunkban idözö arisztokráczia, az irók és ujságirók nagy gárdája, valamennyi festö és müvész. Azt mondják, szerencsétlen nap a pénteki. Talán ezért kellett ekkor megnyitni a poklot, amely tulvilági szépségeivel a földi élet előitéletén felül áll. És mialatt az elökelö közönség a lázas érdeklödés közepett megnyilt Pokolban tolongott, az Otthon irók és hirlapirók köre, a Park-klub s a Nicoletti-kávéház, a festök ez örök jökedvü hazája, kihalt volt és szomoru . . .

A vernissage szakértö közönsége az igaz lelkesedés hangján beszélt a legifjabb körképröl. Mindenki el volt ragadtatva. És a meghivottak órákon által sétálgattak a beláthatatlan magasságu sziklák között, nézve jobbra, balra, elöre, hátra, fel és lefelé és minden perczben uj szenzácziót fedeztek fel.

A Pokolnak ekként a vernissage-án nagy és eklatáns sikere vala.

* * *

Szombaton a nagy közönség számára is megnyillott a Pokol. Elökelö uri emberek, csodaszépségü asszonyok, rózsás arczu leányok siettek a megtekintésére s a nagy közönség véleménye mindenben és teljesen megegyezett a szakértökével.

Az elsö látogatök között volt Kossuth Ferencz, aki Dantét, a Pokol megteremtöjét csaknem oly preczizen ösmeri, mint Petöfi Sándort. Az ö kritikájára tehát termé szetszerüleg voltak kiváncsiak mindazok, akik a Pokolt Dante hatalmas fantáziájának megfelelöen létesitették.

— Én édes Istenem, mondotta Kossuth Ferencz, amikor megpillantotta a görög költök csoportozatát, mit adnának a hevülékeny olaszok, ha ezt a körképet a magukénak mondhatnák. Adja az Isten, — folytatá — hogy itthon is olyan sikert érjenek annak a szép eszmének hatalmas megteremtésével, mint a milyet megérdemelnek. De hogy Olaszországban dicsöiteni is fogják mindazokat, akik e müvet megalkották, az bizonyos.

Rákosi Jenö az Otthon-kör elnöke is a legteljesebb elösmeréssel nyilatkozott a Pokolról és gratulált a müvészeknek nemcsak szép alkotásukhoz, de ahhoz a szeretetreméltó merészséghez, a melylyel ezt a nehéz tárgyat választották körképükhöz.

Mindjárt a megnyitás napján jöttek el megnézni a Pokolt Samassa József egri érsek és Schlauch Lörincz nagyváradi püspök is. Az egri érsek csak ugy el volt ragadtatva a látottak által, mint mindazok, a kik e körképet megnézik. Schlauch püspök egy félórának tovább idözött a körképnél, részletesen elmagyaráztatta magának egyes csoportjait és ismételten mondotta:

— Igazán nagyon szép és érdekes dolog.

Fökent a kigyók csoportjánál idözött hosszasan és mikor távozott, megköszönte a szives kalauzolást.

— Legközelebb ismét eljövök, mondotta mert hiszen egyszerre nem lehet az egészet jól megnézni.

Eötvös Lóránt báró tudományos szempontból birálta a Pokolt és fökép az lepte meg, hogy a müvészek Dante hatalmas müvének megalkotását nem rontották semmiféle szenzáczió-hajhászattal.

József föherczeg és családjának bejelentett látogatása, fájdalom, Károly Lajos föherczeg halála miatt elmaradt, az udvar a körképet a juniusi ünnepélyek alkalmával fogja megtekinteni.

* * *

Az első vasárnap nyolczezer ember tolongott a körképnél. Egymást érték az elegáns fogatok, melyek százával állottak a körkép monumentális palotája elött. Fökép este lepte el a városligeti fasor környékét az emberáradat, mikor a Pokol hatalmas facadeja villamos fényben ragyogott. A nagy ivlámpáktól s az izzó gömböktöl vörös volt az egész horizont s a kiállitás látogatóival együtt a városliget egész közönsége gyönyörködött a szép látványban.

Tizenkét órára járt már az idö és még egyre hömpölygött a nép a Pokolba. És ezen az elsö vasárnapon dölt el az uj körkép sorsa.

A nép szava, Isten szava! — Mindenki, a ki megtette körutját a Pokolban, az igaz lelkesedés hangján nyilatkozott arról és el nem feledi a látottakat egyhamar. Igy esett, hogy most Budapesten mindenfelé a Pokolról és annak kolosszális csodáiról beszélgetnek.

* * *

Csodálatos mennyire goutirozzák a Pokolt az asszonyok. A látogatók nagy százalékát hölgyek teszik, a kik sehogysem tudnak betelni a rémesen szép panorámával. Nincs az az operai vagy nemzeti szinházi premiére, mely szebb, kedvesebb és elegánsabb hölgykoszoruval dicsekedhetnék, mint mindig, mindennap a Pokol. A sziklák közötti mysztikus világitásu utakon a

Mindezek az adók különben sokkal mérsékeltebbek, mint az ujabbkori nagyobb kiállitások alkalmával kivetett fogyasztási adók s legtávolabbról sem képezhetik és nem is képezik elégedetlenség tárgyát és ezért az igazgatóság e szerződésileg megállapitott kötelezettségeken tágitani nem akar és nem is fog. Az 1885-iki kiállitáson is — nagyon csekély eltéréssel — a mostani fogyasztási adók voltak érvényben.

*

És hogy áll a dolog a vendéglőbeli árakkal? A kiállitáson használatban lévő étlapok árainak összeállitása a következő:

Ètelek ára	Csárdák				Vendéglők				
	Debreczeni	Balatoni	Karikás	Szegedi	Dreher Kommer	Részv.-sörfőző Lipert	Király-sörfőző Petanovits	Polgári sörfőző Sturm	Drechsler
Leves:									
Fehér leves — — — —	10	10	8	10	10	10	10	10	10
Külön leves — — — —	20	15	15	15	20	20	20	20	15
Főzelék hussal —	35	30	30	30	30	30	30	30	30
Husételek:									
Marhahus mártással— —	35	35	35	35	40	40	40	40	40
Gulyás vagy pörkölt —	35	40	40	35	—	—	35	—	35
Sültek:									
Sült vagy rántott csirke	70	70	70	70	70	70	70	70	70
Borjuvesés vagy czomb—	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Sertéskaraj — — — —	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Rostélyos — — — — —	60	60	60	60	60	60	60	60	60
Angol rostbeaf — — —	60	70	70	70	70	70	90	—	70
Tészta:									
Főtt tészta — — — — —	30	25	30	25	30	30	30	30	30
Sült tészta (torta) — —	35	40	40	35	30	30	40	30	35
Egy pohár sör	14	13	13	14	14	14	14	14	14

A sörkóstolóban egy pohár sör 12 krajczár és egy adag szalámi 20 kr.

Az étlapokon kitett árakat minden vendéglős tartozik szigoruan betartani, s azt a pinczért, a ki az étlapokon kitett árakat nem respektálja vagy csalási kisérletet követ el, az igazgatóság megokolt feljelentés esetén kitiltja a kiállitás területéről.

*

Ime ez az a nagy drágaság, melylyel közönségünket elriogatják a kiállitástól.

Pedig a ki érti a dolgot és a kiállitásunkat látta, az a legtárgyilagosabb itélettel kénytelen elismerni, hogy ily nagyszabásu, szép, minden tekintetben sikerült és tökéletes országos kiállitás még nem volt a kontinensen.

Ne is legyen intelligens ember az országban aki ezt az ezredéves kiállitást ne nézné meg. Már is országos mozgalom indult meg, hogy a magyar társadalom minden rétegébe behatoljon az a tudat hogy ez a kiállitás méltatása ezeréves történetünk dicsőséges eseményeinek és biztatás, buzditás a reményteljes jövöre nézve.

A mit a magyar ember itt együtt láthat hazánk kulturális és gazdasági életének jellemzésére, az felemelőleg hat mindenkire. A kiállitás hatása tehát ép ugy mint az ezerév többi nagy ünnepeinek hatása nem egy pillanatra van számitva, át kell éreznünk ezt a buzditást és lelkesitést s nemzedékről-nemzedékre erőt meritnünk a jövő munkásságra abból, a mit itt szemlélni és tapasztalni fogunk.

Gelléri Mór.

---

nehéz selyem ruhák suhogása párosul a hegyekről szakadó vérfolyamok erős zuhogásával és ha az ember pédául Caronnak az Acheronon átkelő csónakját bámulva, véletlenül szomszédnőjére tekint, egyben vigaszt nyer azért az eshetőségért, hogy valaha az ördögök országába kerül.

A hölgyeknek nagy érdeklődése a Pokol iránt egyébként már fővárosszerte ösmeretes. Innen van, hogy a tavaszi kocsikorzó, mely másszor csak a Stefánia-utnak volt speczialitása, most egész a városligeti tasor és Aréna-ut sarkáig terjed; mindenki látni akarja az elragadó rózsás arczokat, a mint elegáns toilettjük uszályát megemelve, szinte lázas sietséggel igyekeznek a Pokol felé.

És a hölgyek e lelkesedésének köszönhető, hogy a Pokol nézőtere némelyest veszit komoly hangulatából; mint madárcsicsergés hangzik fel a mindenfelől egy-egy aranyos kaczaj, és viszhaszik mindenfelől. És én ott a szép hölgyek között, a bódító illattal teli levegőben járva, néha elgondolkodom a tulvilág felett.

Én édes Istenem, ha a sok szép asszony közül csak egynehány kerül a Pokolba, egészen nyugodtan bocsájtom majd lelkemet egykor utjára.

Es velem együtt gondolkodik mindenki, a ki körüljárja ezt a fantasztikus körképet.

* * *

Molnár Árpádnak, Trill Károlynak és festőtársainak, és Márkus Géza műépitésznek köszönheti a főváros ezt a legujabb szenzácziót. Mindannyian merész századvégi emberek, a kik nehéz feladatukon éveken átal dolgoztak, anélkül, hogy az eléjük gördülő akadályok csak egy perczre is lankasztották volna erős akaratukat.

Az övék az érdem a Pokol megvalósitásáért, s a közönségé, a mért müködésüket ily minden várakozáson felül méltányolja.

A zöldből.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Anna-liget, május 29.

Az volt megbizatásom, hogy referáljak a diákmajálisról. Hja, kérem, nem megy az olyan könnyen, még magam sem tartottam ily nehéznek.

Az ember korán felkel, hogy lássa az indulásra türelmetlenül várakozó ifjuság izgatottságát, kivonul velük a szép Annaligetbe s meghallgatja a sürün felhangzó éljenzéseket, a melylyel köszönetét akarja kifejezni, végigélvezni az igazgató szép megnyitó beszédét s Kutlik tanár szavait, mindez csak amolyan bevezetésféle és hamar, könnyen átéshetik az ember.

De azután, a mint megkezdődik a mozgalmas élet, ember legyen a talpán, aki hely akart állni.

Be kellett ismernem, hogy nem vagyok ember (a talpamon), mert megdönthetlen tény az, hogy kellemetlen érzés állni akkor, midőn a föld forgását is érezzük; leültem hát és kinos sejtelemként czikázott át agyamon, hogy az Ön megbizásának nem tudok majd eleget tenni.

De hát mit is irjak?

Kiváncsi arra, hogy milyen élénk élet volt egész napon át? Hogy milyen érdekes kép volt a reggelizés, az ebédelés a fák árnyékában teritett asztaloknál s a vacsorázás? Nem szaporitok szót azokról, mert azt Ön is elképzelheti, milyen zsibongással, jókedvvel fogadták a tejet és kalácsot, az ebédnél meg milyen jól izlett a magyaros paprikás, kiséretében jó boroknak, és a finom sütemények, a vacsorára kiosztott sült hús pedig szintén jó fogadtatásra talált. Ki sem emelem, hogy kiknek köszönheti a 400 főnél többre menő ifjuság a kiszolgálást, az ellátást, nem emlitem fel, hogy Kutlikné dr. Haviárné, Mihálfiné és a Mihálfi kisasszonyok milyen határt nem ismerő fáradozással, lelkiismerettel sürögtek-forogtak és jártak a diákság kedvében a bőkezű megvendégeléssel. Hogy ezért mennyire hálás lesz az ifjuság, azt nem kell fejtegetnem.

Talán azt mondjam, hogy milyen nagy tetszés mellett mutatták be zeneszó mellett a disztornászok az óriási hatást keltő füzéreket? Hagyjuk ezt, hiszen ismeretes dolog, hogy Oláh tanár eme kedves tornajátékai a tornaversenyeken is, szakemberek előtt babérokat arattak s igy mi sem természetesebb, hogy a közönség megérdemlett elismeréssel adózott a mutatványokért.

Lefessem tán a kényelmes és feldiszitett sátort? Számot adjak arról, hogy hűsitőkben nem volt hiány, czukrász volt elég, stb. stb.?

Vagy talán arról számoljak be, hogy milyen volt a tánczmulatság? Oh, kérem, ha báli tudósitó volnék is (mert ilyen spéczies is létezik), még akkor sem volna elég alkalmas a ragyogó, csillárfényben uszó kifejezések feltalálására az én hegyezetlen czeruzám! Névsort állitsak össze, hogy a grófi család is künn volt, nem hiányzott a városi notabilitás, az egész intelligenczia ott volt?

Felhozzak rég elkopott frázisokat, hogy mint robogtak elő a fogatok, és mint szálltak ki azokból a földi tündérek vidámságot és jókedvet növelő megjelenéssel, hogy a bájos Annaliget most lett igazán „bájos"?

Arra meg már én nem vagyok kiváncsi, vajjon Ön kiváncsi e, hogy a táncz milyen hangulatban folyt le. Hogy irhatnám én le azt a jókedvet, a mely egész este uralkodott? Talán még arra is gondol, hogy majd tánczosnő-névsort küldök, felsorolva a hölgy-„koszoru" minden virágját? Nem, azt az örömet nem szerzem meg egy papirgyárnak sem, hogy készletét elfogyaszszam!

Hanem hálás köszönettel adom a rendezőség névsorát, ámbár annak elhagyásával, hogy milyen fárado zással iparkodtak a diákmajális sikerének emelésén, mert „minden Demosthenesnél jobban beszél a tett"; ime: Albusz Frigyes, főrendező; Acsay, Kralovánszky, Medveczky, Nuszbek tánczrendezők; Bánhegyi, Daubner, Freitág, Hajdu, Hraskó, Matics, Petrics, Salamon, Tyehlár, Vass, Zostyák (VII.) Dérczy A., Dérczy J., Hrivnák, Oláh, Sauer, Szilvássy, Trokán (VI.) Golián, Hatvani Lózsa, Mauer, Szlujka (V.) és végül a bort, sört bőven osztó csapos „urak" (igy tisztelték meg őket különösen a kis nebulók nagyobb adagok nyerése reményében) Pálka, Party, Benkő, Chugyik.

Ezek a derék ifjak voltak „jobb keze" a tanár rendezőnek, Kutlik Endrének, ki mindenre kiterjedő körültekintéssel, lelkiismeretes felügyelettel és erélylyel vezette az egész rendezést, a melynek fényes eredménye a minden izében tökéletesen sikerült majális, a szarvasi fögymnasium ifjuságának tavaszi ünnepe, a mely 10 órakor ért véget, a „tapsoló jókedv" hirtelen megszakasztásával a mulatók nagy keserüségére, a kik buslakodva engedelmeskedtek a felső parancsnak, a mely a beszüntetést elrendelte.

A „millennáris" majális méltán marad az abban résztvevők kedves emlékezetében!

R—l.

HIREK.

— **A diszbandériumban** résztvevő békésmegyeiek tegnap utaztak Gyulára lóháton, hogy az együttes próbát megtartsák.

— **Kitüntetett békésmegyei kiállitók.** Eddig az országos kiállitáson a használati lovak, hizott ürük, hizott szarvasmarhák és tenyész állat időleges kiállitása folyt le. Különösen a harmadik sorozat szarvasmarha kiállitás oly kaliberü volt, hogy akár mennyiség, akár minőség dolgában világkiállitásokkal is képes vetekedni, összesen 2300 szarvasmarha van kiállitva, megannyi gyönyörü példányok. Békésmegyéből kiállitottak: külön Wenckheim Frigyes, Almássy Dénes gróf, Békésvármegye kollektiò kiállitásában pedig Péter András (Szeghalom,) Kiss Mihály (Vésztő,) Békés községe. Eddig a hizott szarvasmarhánál publikálták a jutalmakat s Almássy Dénes gyulavári uradalmát nagy kitüntetés érte, ugyanis ő neki itélte a jury a millenniumi diszoklevelet s érmet, bemutatott kiváló példányaiért, hasonlóképpen az első (a) osztályban diszoklevelet nyert Wenckheim Frigyes gróf békési tenyészete, ugyancsak Almássy Dénes sarkadi gulyája, alföldi szarvasmarha példányaiért. Megjegyezzük, hogy a kiállitáson járt angolok és németek a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak a ritka tenyészü állatkiállitásról.

— **Halálozás.** Özv. Bakay Dánielné, Ponyitszki Máté, Ponyitszki Sámuel, Özv. Benczur Jánosné, Özv. Paál Józsefné, Özv. Szenes Elekné, Ponyitszki János mint testvérek, és Özv. Ponyitszky Györgyné mint sógornő ugy maguk mint családjaik nevében szomorodott szivvel tudatják szeretett testvérük Ponyitszky Julia férjezett Horváth Antalnénak folyó hó 23-án reggel 5 órakor, hosszas szenvedés után, életének 49-ik évében, történt gyászos kimultát. A megboldogult földi maradványa e hó 27-én délután 4 órakor, az ágostai evangelikus egyház szertartása szerint tartott könyörgés után, az ö temetőben, helyeztetett örök nyugalomra. Áldás és béke lengjen áldott porai felett!

— **Meghivó.** A szarvasi iparos ifjuság önképző köre ma délután a népkertben jótékonyczélu. népünnepélylyel egybekötött majálist rendez. Délután 3 órakor kivonulás lesz az egyleti helyiségből s aztán következik a népünnepély a következő programmal: Lekváros gombócz evés, dij: 4 korona. Aludttej evés, dij: 4 korona Köcsög ütés, dij 1 korona. Zsákba futás, dij: 2 korona. Az ünnepély befejezte után táncz következik. Belépti dij: személyjegy 40 kr. családjegy 1 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Városi közgyülés.** Érdekes és zajos közgyülése volt f. hó 29-én a városi képviselő-testületnek. — Tárgyalták Ribárszky Pál mérnöknek beadványát, melyben a f. hó 7 én tartott közgyülésen egyhangulag elfogadott lemondását visszavonja. — A képviselő-testület a tanács határozatával szemben Dr. Salacz Oszkár pedig a beadvány felett napirendre tért és utasitotta az elöljáróságot, hogy a május 7-iki jogerős határozatból folyólag a pályázat kiirása iránt haladéktalanul intézkedjék. — Dr. Haviár Gyula azon inditványa, hogy a volt községi mérnök Ribárszky Pál kéressék fel, miszerint a pályázatban részt vegyen, elvettetett. — Különben a gyülés elején a főjegyző és biró beszámoltak küldetésük eredményéről.

— **Gyilkosság.** Rémes gyilkosság történt mult vasárnap városunkban, Tóth Lajos korcsmájában. Ugyanis Barton József, ki gyakori vendége volt Tóthnak, duhajkodásáért nem szivesen látott vendég volt, szombat éjjel is az egész éjszakát átdorbézolta s aztán mikor a pénze elfogyott beállitott Tóthoz s tőle sört követelt. Tóth a régi adósságait követelte tőle s kabátját el akarta venni, Barton nem vette tréfára a dolgot, hanem fölkapta a közelben levő sörös üveget s oly szerencsétle

nál vágta Tóthnak fejéhez hogy rögtön összeesett s meghalt. Barton azonnal jelentkezett a biróságnál, hol kihallgatták s aztán szabadlábra helyezték.

— **A müvésztársulatról.** Mult heti számunkban megemlékeztünk már a városunkban időző hipodron társulatról, mely érdekes és mulattató előadásokkal szórakoztatja városunk közönségét; különösen érdekes mutatványokat végeznek Minszter Manfréd kifogával öt sörös hordót, ami persze vizzel van megtöltve fölemel; továbbá Blattner Sándor légtornász gyönyörü mutatványával; Blattner Géza pedig nemzet tánczaival s végül Nagy Sándor atléta ki már napok óta birkozik egyik másik erős helybeli fiatal emberrel.

— **Békésmegyeiek segitő egyesülete és** a kiállitás. Már közöltük, hogy a békésmegyeiek segitő egyesülete a békésmegyei tanuló-, iparos-, kereskedőifjak, szegényebb sorsu kereskedők és iparosok részére VII. ker. István-ut 4. sz. alatt két szobából álló lakást rendezett be a kiállitás tartamára. Tájékozás czéljából megemlitjük, hogy czélszerü a m. kir. államvasutak menetjegy irodája által kiadott jegyfüzetekkel utazni, mivel a menetjegy 14 napra érvényes s az egy napi szállás letelte után az egyesület helyisége továbbra igénybe vehető. A naponkint fizetendő 30 kr. aránytalanul csekély összeg, ha figyelembe vesszük, hogy az ideiglenesen berendezett szállodákban is egy ágyas szobáért legkevesebb 2 frt 50 krt. kell fizetni. Az egyesület a kiállitásra belépő jegyeket 40 krért ad, s útbaigazitása mellett a kiállitás tanulmányozása és az élelmezés is jutányosan eszközölhető. A Junius 8-iki diszmenet alkalmából az ünnepi sorfalban Junius 6-ig jelentkezők szintén résztvehetnek, amennyiben ünnepi ruhában jelennek meg, s a szükséges, szóbeli felvilágositás s a jelvények átvétele végett junius 7-én reggel 8 vagy este 8 órakor VII. István-ut 4. sz. a. megjelennek. A lakás iránti jelentkezések pár nappal előbb eszközlendők, mivel az csakis a jelentkezés sorrendjeben vehető igénybe, s igy a lakás iránti tudakozódások mint egyéb felvilágositások Szlovák Pál egy. alelnök urhoz VII. Nefelejts u. 59 sz. a. intézendők, hol a délutáni órákban szóbeli felvilágositás is szerezhető.

— **Meghivó.** Az ezredéves országos kiállitás VI. (Mezőgazdaság) és VII. (Erdészet és vadászat) csoportjaiban alakitandó birálóbizottság tagjainak választására. Az ezredéves országos kiállitás VI. és VII. csoportjainak tisztelt kiállitóit f. évi junius hó 6-án (szombaton) a mezőgazdasági csarnok mellett levő jury-pavillon tanácstermében tartandó juryválasztó gyülésre tisztelettel meghivom és pedig a VI. csoportban: a) Csoport az 1 alcsoport (Talajnemek, trágyaszerek, meteorologia, földmágnesség és időjelzés) a 2. alcsoport (Mezőgazdasági üzleti berendezés, mezőgazdaságok ismertetése. Gyüjteményes kiállitások,) a 3. alcsoport (Kenyérterméyek, hüvelyesek, takarmánynövények) és a 17 alcsoport (Geologia) tisztelt kiállitóit hét jurytag megválasztása czéljából reggel 9 órára. b) Csoport a 4. alcsoport (Kereskedelmi-, gyógy-, és rostos növények,) az 5. alcsoport (Dohány) és 7. alcsoport (Kertészet) kiállitóit hat jurytag megválasztása kzéljából reggel 9 ½ órára. c) Csoport a 9. alcsoport (Állati termékek,) a 10 alcsoport (Méhészet,) a 12 alcsoport (Selyemtenyésztés,) a 13 alcsoport (Fejgazdasági termékek) és 14. alcsoport (Állategészségügy,) tisztelt kiállitóit hat jurytag megválasztása czéljából reggel 10 órára, d) Csoport a 11. alcsoport (Halászat,) a 16. alcsoport (Üdülő telepek és turista-ügy) és a 18. alcsoport (Vizépitészet, vizrendészet, folyamszabályozás és talajjavitás) tisztelt kiállitóit hat jurytag megválasztása czéljából délelőtt 10 ½ órára. e) Csoport a 8 alcsoport (Szőlészet és borászat) tisztelt kiállitóit husz jurytag megválasztása czéljából délelőtt 11 órára. Végül a VII. csoport (Erdészet és vadászat) tisztelt kiállitóit nyolcz jurytag megválasztása czéljából délelőtt 11 ½ órára. Ezen gyüléseken a kiállitók személyesen vesznek részt, vagy irásbeli meghatalmazás alapján más kiállitók által képviseltetik magukat. Egy és ugyanazon csoport választó gyülésében minden egyes választó saját szavazatán kivül képviselet alapján még 2 szavazatot gyakorolhat. Saját szavazattal nem biró meghatalmazottak megbizás alapján hasonlóképen 2 szavazatot gyakorolhatnak Krisztinkovich Ede, ministeri osztálytanácsos, a földmivelésügyi m. kir. ministerium kiállitási irodájának igazgatója.

— **Villamvilágitás Makón.** Egyesek 1700 lángot rendeltek meg 11000 frt értékben. A város pénztárának most az utczak világitása a létező 476 lámpa által 6500 frtba kerül. Ugy de, hzgy a város kellőleg világitva legyen, 700 lámpára van szükség és ha azt a 6500 frtot a város még 500 frttal megtoldja, vagyis 7000 frtra kiegészíti. meg lesz a városnak is 700 villamos lénye.. Már pedig kétségtelen, hogy ha 476 petrólcum láng 6500 frtot emészt fel, akkor 700 villamos lámpa 7000 frtért ajándék: miért is bizonyosra vehető, hogy nem lesz oly roszul számitó városatya, a ki 700 vllamos fényért 7000 frtot megtagadni vonakodnék. Érdekes tudni, hogy Makó város népe világító szerekért évenkint 73000 frtot ad ki; mig ha minden szegény ember házában, műhelyben stb, villamos fény világitana, nem kerülne többe 40000 frtnál. Hát nálunk mikor lessz a villamosvilágitás?

— **„Az ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállitás“.** Ez a páratlan diszmü a mely Laurencic Gyula kiadásában jelent meg, aránylag rövid idő alatt meghöditotta a nagy közönséget. Az illusztrácziók pompája, izléses és tökéletes kivitele, a megválasztott tárgyak szépsége és festői volta, a kisérő magyarázó szöveg négy nyelven Magyarország legszebb tájainak s vidékeinek, valamint az ezredéves kiállitás legérdekesebb látnivalóit tönteti föl. Érdekesség dolgában az első füzettől fölfelé mindig fokozódnak ugy a képek, mint pedig a szövegek. Ezuttal a 10-ik és 11-ik füzet jelent meg a következő tartalommal. A 10-ik füzet Régi városház Budapesten. Lánczhid. Az uj királyi trónterem. A budai alagut. Szt. Margit-sziget. Svábhegy és a fogaskerekü vasut. Sztrecsnó vára. Alagut Aninánál. Tihanyi kolostor. Bártfa régi városháza. Első temesvári takarékpénztár. Budapesti vásárcsarnok. Bem szobra Marosvásárhelyen. A történelmi csoport csuczi-épület emeletei lépcsőcsarnoka és a római kolostor udvara. Az ezredéves kiállitás borászati pavillonja. A sokszorositó ipar pavillonja az ezredéves kiállitáson. 11-ik füzet: A földalatti villamos vasut. Petőfi szobra Üllői-uti klinika Közlekedésügyi csarnok. Széchényi emlék a Svábhegyen. Mátyás templom. Deák Ferencz mauzoleuma a kerepesi temetőben. Rudas fürdő Budapesten (kettős kép). Kecskemét uj szép háza és szinháza (kettős kép). A Ferencz József szinház Temesvárott, Jenő herczeg-tér Temesvárott. Késmárk városháza Deés evang. ref. templom. Sopron Déva vára. A dobsinai jégbarlang (kettős kép).

Kapható minden budapesti és vidéki könyvkereskedésben! megrendelhető a kiadóhivatalban Budapest, Teréz-körut 38. félemelet (Kunosy Vilmos és fia műintézetében). „Az ezeréves Magyarország és a milleniumi kiállitás“ egyes füzeteinek ára 40 kr,, tehát az egész, 12 füzetből álló diszmü csak 4 frt 80 krba kerül.

CSARNOK.

Május.

Máju-nak sárga volt a haja, kék a szeme és piros az ajka. Deczembernek haja nem volt, nagy görbe vörös volt az orra és fehér a szakálla.

Egyszer Május megesküdött a pap előtt, hogy Deczembert szereti, övé akar lenni mindig: a sirig. A lányok akkor beletömték pehelynyi zsebkendőjüket a szájukba és nevettek. Május boldogan mosolygott. Deczembernek ide-oda billegett a szakálla és sirt.

Májuséknál akkor nagy lakodalom volt. A halat hozatták a Balatonból, a gyümölcsöt Triesztből és a bort a Rajnáról. Az első felköszöntöt mondották az uj párra, a másodikat szintén, a harmadikat ugyancsak. A negyediknél Május odahajolt Deczemberhez, egészen a füléhez és bele sugott:

Édes Deczember, én kimegyek az udvarra, két percz mulva utánam jöhet.

Két percz mulva a ház előtt valami kocsiféle zörgött. Ekkor az urak és asszonyok összenéztek és mosolyogtak, a lányok pedig elpirultak és az asztal alatt meglökték egymás lábait. Az asztalsarkon, éppen a két üres helylyel szemben, Junius ur minden erejéből sodorgatta-csavargatta vastag fekete bajuszát és haragudott.

*

Az állomásnál Deczember megkérdezte Májust:

— Édes május, hová hova váltsunk jegyet?

Május oda simult Deczemberhez, mint egy kis macska ugy nézett fól a szemeibe a kebléről hosszasan édesen:

— Velenczébe, kedves Deczember, Velenczébe!

Két hordár vitt tizenkét skatulyát, Deczember hat csomagot, Május egy bársonyos tokocskát. Három vasuti tisztviselő egymást bökdöste és hunyorgatott. De Májusék még csak ki sem pillantottak többé az ablakon, hogy a vonat elindult.

Egyedül voltak csak a kocsiban. Egymás mellé ültek szorosan, melegen. Deczember megragadta Május kezeit, simogatta, tapogatta:

— Edes Május! Édes!

Májusnak a szemei tele voltak könnyel, kis ajka ugy rángatózott, mint a csigabiga szarva, és sirva fakadt végre.

A fehér szakállu Deczember megszeppent.

— Ugy-e, a mamáját siratja, Május?

Május eltakarta arczát a tenyerébe, csak a fejét rázta, hogy nem.

— Ugy-e Május, leányéletét?

Május azt mondta: nem.

— Hát miért sir, Május?

Ekkor Május megtörülte a szemeit és letette a csipkés habszövetetet. Most már mosolyogtak a szemei és arcza piros volt, mint a rózsa. Ajkait felbigyesztette és pajkos daczczal rántotta föl a vállát.

— Még meg se csókolt, Deczember!

És hegy Deczember hosszu, édes csókot szitt az az ajakáról, ő kettőt adott vissza Deczember galambősz bajuszára. Mindakettő hosszabb volt, mint Deczemperé, égetőbb és édesebb.

Éppen bejött a kalauz, Deczember összerezzent, mint a tapsifüles vén nyul, de május asszonyos kaczérsággal nézett a szemébe; bátran és erősen. A kalauz is megijedt és hebegett, de mikor Deczember egy bankót nyomott a markába, nem jött vissza többé, csak kivül ácsorgott a folyosón és nevetett.

Azután Május mind a két kezével elkapta Deczember fejét és ugy szórta rá a ferró csokokat homlokára, szemeire, arczára, szakállára, öszevissza, sebesen, őrülten:

— Jó Deczember! Édes Deczember!

Deczember minden izében reszketett, mint a kocsonya, szemei lángoltak és fogai vaczogva verődtek össze. Nem is tudott szólni, csak ugy nyögdécselte a szavakat, mint akit a láz gyötör:

— Kis Május! Kedves! Aranyos!

*

Mikor Velenczében voltak, négy napig csak ki se mentek. Egy nagy karos öregapó székben ült Deczember állandóan. A fején rostos házi sapka volt és a testén hosszu zubbony. A térdein ült Május, puha kezeivel borzolgatta a nagy fehér szakállátt és olvasgatta Vortsword lágyhangu szerelmes verseit. Halkan olvasta, hogy azt senki meg ne hallja, csak egyedül ők, csak ők ketten.

Aztán hátra dőlt Május Deczember keblére. A nagy szék olyan szerelmesen ringott belé. Betakarta szöke fejét a fehér szakállal, átölelte az öreg embert és pityergett.

Deczember, ha te most elhagynál engem?!

— Mit csinálnál, kis Május, akkor?

Május egy darabig gondolkozott, aztán felugrott a székből és szemtől szembe fordult Deczembernek,

— Meghalnék.

Szinte elszontyorodott Deczember erre:

— Ne halj meg, kis Május. Gyerünk le inkább a Szent Márk térre, etessük a galambokat.

Deczember tartotta markában a buzát, onnan szedegette Május szemenként a bolondos madaraknak. Ugy örült neki, hogy tapsikolt a kezeivel, mint a gyermek.

Ekkor Deczember egyszerre kiejtette markából mind a buzát és felkiáltott:

— Nini, Junius!

Május is odaforditotta fejét:

— Igen, a Junius!

Aztán egész hidegen mondta:

— Gyerünk innen, Deczember, nem akarok vele tajálkozni. Nem akarok. Gyülölöm. Érted: gyülölöm.

— Hát hova menjünk, május?

Május lesütötte a szemeit, aztán a kalapja alól édesden szégyelősen nézett Deczemberre.

— Gyerünk haza, Deczember!

Mikor tizenegy óra volt éjfél előtt, Május megcsókolta a fehérszakállu embert:

— Jó éjszakát, Deczember! Aludjunk!

És aludtak.

*

Reggel Deczember odaállott az ablakhoz. Lábai roskadoztak, szemei égtek és köhécselt. Két sárga hajszálat talált a vánkosán, azt nézegette sokáig. Azután beletemette fejét ránczos öreg kezeibe és zokogott:

— Itt hagytál, kis május! Rossz Május!

Kadosa Marczel.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos SÁMUEL ADOLF.

Nyilt-tér.

Kovács J.

Gyakorló orvos és fogorvos, specialista fog- és szájbetegségeknek

Lakása:

BUDAPEST,

IV. Váczi-utcza 15.

bejárat korona-utcza 2. II. emelet 5.

Korona-kávéház épület.

Figyelmeztetés.

Tapasztaljuk, hogy a n. é. közönség a

magyar királyi államvasutak és a kassa-oderbergi vasut állomás pénztárainál Budapestre kiadott

mérsékelt menet-térti jegyek által nyujtott kedvezmények felől nincsen kellőleg tájékozva, az ezrekre menő tudakozódások folytán, ez uton hozzuk az utazó közönség tudomására, hogy ezen mérsékelt menettérti jegyek p. o. a II-ik osztályu XIV-ik vonalszakaszról

egy ebédszelvényt, melyet az utas tetszése szerint választható elsőrendü fővárosi és kiállitási vendéglőkben érvényesithet, egy kiállitási, egy Ős-Budavári belépő jegyet, továbbá mérsékelt belépti jegyre jogositó utalványokat az „Ecce Homo“ festményhez, a Feszty